

XI.

Betænkning

over

Forslag til Lov om Anlægget af en Jernbane i Nørrejylland.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg).

Idet Udvalget herved afgiver Betænkning over det foreliggende Udkast, maa det udtale, at det i sin Heelhed deels tiltræder, deels ikke er imod den af Regjeringen deri udtalte Tanke, om at forbinde de vestlige Egne af Jylland og et af Midtpunkterne i det Indre, nemlig Viborg, med en Havn paa Østkysten, hvortil det ligeledes med Udkastet maa antage, at Aarhus er det meest passende Punkt.

Udvalgets Fleertal (Alberti, Hage, Jørgensen, Tscherning) have dog udtalt, at de ifkun subsidiært tiltræde dette Forslag, idet de maae formeene, at det vil være rigtigst først at forsøge, ved passende Hjælp fra Statens Side at opnaae en Bane fra Slesvigs Grændse til Frederikshavn med fornødne Forbindelsesbaner, hvorved der vilde tilveiebringes, foruden det ved Lovforslaget Tilsigtede, en bedre indre Forbindelse paa Halvøen, en Forbindelse med en Nordhavn og en Vesthavn. De antage nemlig at et saadant Anlæg maa føre til, at Jylland bliver sat i Forbindelse med en god Havn paa Slesvigs Vestkyst og at selve Vestkysten af Jylland med Tiden indlemmes i det jydsk-slesvigiske Jernbanesystem. Det er for at sætte Regjeringen istand til at afflutte om et saadant større Foretagende, at de foreslaae at give Regjeringen Raadighed over Midler til Beløb af 400,000 Rd. aarlig. De have formeent, at først naar det havde vist sig umuligt med denne Sum at fuldføre det Hele, kunde man gaae ind paa at bygge

den i Udkastet betegnede mindre Deel af Banen.

Andre Medlemmer (Abrahamson, Brodthorff, Schovelin) kunne ikke tiltræde dette, idet de maae antage, at Regjeringen alt har en saadan Bemyndigelse i Loven af 31te Juli 1853, ligesom i hvert Fald Forandringer i denne Lov ikke staae i en saadan Forbindelse med det foreliggende Udkast, at det vilde være heldigt paa dette Sted at indføre noget saadant. Ligeledes have de meent, at om endog alle Stemmer vare enlige i Unsikkerheden af en Bane som den paatænkte, saa var det derfor ikke givet, at man endnu saaledes havde klaret Spørgsmaalet om Besligheden af en Længdebane, at det nu vilde være den heldigste Tid at give en Bemyndigelse til at bygge den.

Idet Udvalget saaledes som angivet har tiltraadt Hovedtanken om en Bane som den i Udkastet foreslaaede, have imidlertid Meningerne været deelte om, hvorledes en saadan Bane burde føres mellem Aarhus og Viborg, samt om hvilket Endepunkt den maatte have for at gaae de vestlige Egne paa bedste Maade.

Udvalget har ikke troet at kunne anbefale den af Regjeringen foreslaaede Vej, fra Aarhus over Randers og Sønder Omfild til Viborg, da det er gaaet ud fra, at Hovedstiemens